

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 13ης Δεκεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση C-411/03,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, την οποία υπέβαλε το Landgericht Koblenz (Γερμανία), με απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2003 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Οκτωβρίου 2003, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε η

SEVIC Systems AG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas και K. Schiemann, προέδρους τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή), J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, P. Küris, E. Juhász, Γ. Αρέστη και A. Borg Barthet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 10ης Μαΐου 2005,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η SEVIC Systems AG, εκπροσωπούμενη από τον C. Beul, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Lumma και A. Dittrich,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την H. G. Sevenster και τον N. A. J. Bel,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την C. Schmidt και τον G. Braun,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Ιουλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 43 ΕΚ και 48 ΕΚ.

- 2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο προσφυγής ασικηθείσας από τη SEVIC Systems AG (στο εξής: SEVIC), εταιρία με έδρα το Neuwied (Γερμανία), κατ' αποφάσεως του Amtsgericht Neuwied με την οποία είχε απορριφθεί η αίτησή της να της επιτραπεί η εγγραφή στο εθνικό εμπορικό μητρώο της συγχωνεύσεως της ίδιας με τη Security Vision Concept SA (στο εξής: Security Vision), εταιρία με έδρα το Λουξεμβούργο, ως εκ του λόγου ότι το γερμανικό δίκαιο σχετικά με τις μετατροπές των εταιριών προβλέπει μόνο τη συγχώνευση μεταξύ εταιριών εδρευουσών στη Γερμανία.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Το άρθρο 1 του γερμανικού νόμου σχετικά με τη μετατροπή των εταιριών (Umwandlungsgesetz), της 28ης Οκτωβρίου 1994 (BGBl. 1994 I, σ. 3210), όπως αναθεωρήθηκε το 1995 και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα (στο εξής: UmwG), με τίτλο «Μορφές μετατροπής, εκ του νόμου περιορισμοί», ορίζει:

«(1) Τα εδρεύοντα επί του εθνικού εδάφους υποκείμενα δικαίου επιδέχονται μετατροπή

1. διά συγχωνεύσεως·
2. διά διασπάσεως (διαίρεση της περιουσίας· διαχωρισμός μεριδίων επί της περιουσίας· αποχωρισμός ορισμένων μεριδίων της περιουσίας)·
3. διά μεταβιβάσεως της περιουσίας·
4. δι' αλλαγής της νομικής μορφής.

(2) Πλην των ρυθμιζομένων από τον παρόντα νόμο περιπτώσεων, τυχόν μετατροπή κατά την έννοια της παραγράφου 1 είναι δυνατή μόνον εφόσον προβλέπεται ρητώς από άλλον ομοσπονδιακό νόμο ή από νόμο εκδιδόμενο από Land (ομόσπονδο κράτος).

(3) Οι παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι εφικτές μόνον εφόσον εγκρίνονται ρητώς. Συμπληρωματικές διατάξεις περιλαμβανόμενες σε συμβάσεις, καταστατικά ή δηλώσεις βουλήσεως γίνονται δεκτές, εκτός και αν ο παρών νόμος περιλαμβάνει εξαντλητική κανονιστική ρύθμιση.»

4 Το άρθρο 2 του UmwG, με τίτλο «Μορφές συγχωνεύσεων», προβλέπει:

«Τα υποκείμενα δικαίου δύνανται να συγχωνευθούν διά λύσεως άνευ εικαθαρίσεως

1. μέσω απορροφήσεως διά μεταβιβάσεως του συνόλου της περιουσίας ενός ή πλειόνων υποκειμένων δικαίου (απορροφώμενα υποκείμενα δικαίου) με έτερο υφιστάμενο υποκείμενο δικαίου (απορροφών υποκείμενο δικαίου) ή

2. [...]

με τη χορήγηση εταιρικών μεριδίων ή μεριδίων μετόχων του απορροφώντος υποκειμένου δικαίου ή του νέου υποκειμένου δικαίου στους κατόχους μεριδίων (εταίροι, μεριδιούχοι ή μέτοχοι) του απορροφώμενου υποκειμένου δικαίου.»

- 5 Οι λοιπές διατάξεις του UmwG, οι οποίες αφορούν ειδικότερα τη συγχώνευση δι' απορροφήσεως, εξαρτούν τη σύμβαση απορροφήσεως από ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρα 4 έως 6), προβλέπουν τη σύνταξη εκθέσεως περί συγχωνεύσεως (άρθρο 8), την επαλήθευση της συγχωνεύσεως εκ μέρους εμπειρογνομόνων (άρθρα 9 επ.) καθώς και την κοινοποίηση της συγχωνεύσεως (άρθρα 16 επ.) πριν από την εγγραφή της στο εμπορικό μητρώο του τόπου της έδρας του απορροφώντος υποκειμένου δικαίου (άρθρο 19). Τα άρθρα 20 επ. του UmwG απαριθμούν τις έννομες συνέπειες της εγγραφής στο εν λόγω μητρώο. Διατάξεις προστατευτικές των τρίτων προσώπων που ενδιαφέρει η συγχώνευση, ιδίως των πιστωτών, συμπληρώνουν τις γενικές διατάξεις περί συγχωνεύσεως δι' απορροφήσεως.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 6 Η συναφθείσα το 2002 μεταξύ SEVIC και Security Vision σύμβαση συγχωνεύσεως προέβλεπε τη διάλυση άνευ εκκαθαρίσεως της δεύτερης εταιρίας και τη μεταβίβαση στο σύνολό της της περιουσίας της στη SEVIC, χωρίς αλλαγή της εταιρικής επωνυμίας της.
- 7 Το Amtsgericht Neuwied απέρριψε την αίτηση εγγραφής της συγχωνεύσεως στο εμπορικό μητρώο, επικαλούμενο ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 1, του UmwG προβλέπει αποκλειστικώς τις συγχωνεύσεις μεταξύ υποκειμένων δικαίου εδρευόντων στη Γερμανία.
- 8 Η SEVIC άσκησε προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως ενώπιον του Landgericht Koblenz.

- 9 Κατά το Landgericht Koblenz, το ερώτημα αν επιτρέπεται, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, σημείο 1, του UmwG, η άρνηση εγγραφής της συγχωνεύσεως μεταξύ των ανωτέρω εταιριών στο εμπορικό μητρώο εξαρτάται από την ερμηνεία των άρθρων 43 ΕΚ και 48 ΕΚ ως εντασσόμενο στο ζήτημα συγχωνεύσεων μεταξύ εταιριών εδρευουσών στη Γερμανία και εταιριών εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη (στο εξής: διασυνοριακές συγχωνεύσεις).
- 10 Υπό τις περιστάσεις αυτές, εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς της οποίας είχε επιληφθεί εξαρτάται από την ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ, το Landgericht Koblenz ανέστειλε τη δίκη και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν τα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ την έννοια ότι αντιβαίνει προς την ελευθερία εγκαταστάσεως των εταιριών η άρνηση εγγραφής —σύμφωνα προς τα άρθρα 16 και επόμενα του Umwandlungsgesetz (γερμανικός νόμος σχετικά με τη μετατροπή των εταιριών — UmwG)— στο γερμανικό εμπορικό μητρώο της συγχωνεύσεως στην οποία προτίθεται να προβεί αλλοδαπή ευρωπαϊκή εταιρία με γερμανική εταιρία, επειδή το άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 1, του νόμου αυτού προβλέπει μόνον τη μετατροπή υποκειμένου δικαίου εδρεύοντος στη Γερμανία;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 11 Πρέπει να υπομνηστεί ότι η SEVIC ζήτησε την εγγραφή στο εμπορικό μητρώο, σύμφωνα με τον UmwG, της συγχωνεύσεώς της με τη Security Vision, δεδομένου ότι η σχετική σύμβαση προέβλεπε την απορρόφηση της δεύτερης εταιρίας και τη λύση της άνευ εκκαθαρίσεως.

- 12 Την αίτηση απέρριψε το Amtsgericht Neuwied με το αιτιολογικό ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 1, του UptwG προβλέπει ότι μόνον τα υποκείμενα δικαίου που εδρεύουν επί του εθνικού εδάφους δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο μετατροπής διά συγχωνεύσεως (στο εξής: εγχώριες συγχωνεύσεις) και ότι, συνακόλουθα, ο ανωτέρω νόμος δεν τυγχάνει εφαρμογής επί των αποτελουσών προϊόν διασυνοριακών συγχωνεύσεων μετατροπών.
- 13 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι στη Γερμανία δεν υφίστανται γενικοί κανόνες δυνάμενοι να τύχουν εφαρμογής επί διασυνοριακών συγχωνεύσεων, ανάλογοι με τους προβλεπόμενους από τον οικείο νόμο.
- 14 Απόρροια του γεγονότος αυτού είναι η διαφορετική μεταχείριση στη Γερμανία μεταξύ των εγχωρίων και των διασυνοριακών συγχωνεύσεων.
- 15 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιβάλλεται στο υποβληθέν από το αιτούν δικαστήριο ερώτημα να δοθεί η έννοια ότι ερωτάται κατ' ουσίαν αν προσκρούει στα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ η εγγραφή στο εμπορικό μητρώο της συγχωνεύσεως διά λύσεως άνευ εκκαθαρίσεως μιας εταιρίας και διά μεταβιβάσεως στο σύνολό της της περιουσίας της σε άλλη εταιρία, η οποία δεν γίνεται δεκτή κατά κανόνα οσάκις η μία εκ των δύο εταιριών έχει την έδρα της σε άλλο κράτος μέλος, τη στιγμή κατά την οποία παρόμοια εγγραφή είναι εφικτή εφόσον τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, οι δε μετέχουσες στη συγχώνευση εταιρίες έχουν αμφοότερες την έδρα τους στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους.

Επί της δυνατότητας εφαρμογής των άρθρων 43 ΕΚ και 48 ΕΚ

- 16 Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζουν η Γερμανική και η Ολλανδική Κυβέρνηση, τα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ τυγχάνουν εφαρμογής επί καταστάσεως συγχωνεύσεως όπως η επίδικη στο πλαίσιο της κύριας δίκης.

- 17 Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 43, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 48 ΕΚ, η προβλεπόμενη υπέρ των εταιριών στις οποίες αναφέρεται η δεύτερη διάταξη ελευθερία εγκαταστάσεως εμπεριέχει ιδίως τη σύσταση και τη διοίκηση των εν λόγω επιχειρήσεων υπό τις καθοριζόμενες από την εθνική νομοθεσία του κράτους εγκαταστάσεως προϋποθέσεις που ισχύουν για τις ημεδαπές εταιρίες.
- 18 Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 30 των προτάσεών του, το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος εγκαταστάσεως καλύπτει κάθε μέτρο επιτρέπον, ή απλώς και διευκολύνον, την πρόσβαση σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο της εγκαταστάσεως και την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας εντός αυτού, καθιστώντας εφικτή την αποτελεσματική συμμετοχή των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών στην οικονομική ζωή του εν λόγω κράτους, υπό τις αυτές προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής επί των ημεδαπών επιχειρηματιών.
- 19 Όπως ακριβώς και οι λοιπές πράξεις μετατροπής εταιριών, οι πράξεις διασυννοριακών συγχωνεύσεων ικανοποιούν τις ανάγκες συνεργασίας και συνενώσεως εταιριών εγκατεστημένων σε διαφορετικά κράτη μέλη. Συνιστούν ειδικές λεπτομέρειες ασκήσεως της ελευθερίας εγκαταστάσεως, σημαντικές για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και ως εκ τούτου εμπίπτουν στις οικονομικές δραστηριότητες για τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να σέβονται την προβλεπόμενη στο άρθρο 43 ΕΚ ελευθερία εγκαταστάσεως.

Επί της συνδρομής περιορισμού στην ελευθερία εγκαταστάσεως

- 20 Επ' αυτού, αρκεί η υπόμνηση ότι, κατά το γερμανικό δίκαιο, σε αντίθεση προς ό,τι ισχύει για τις εγχώριες συγχωνεύσεις, καμία διάταξη δεν προβλέπει την εγγραφή στο εθνικό εμπορικό μητρώο των διασυννοριακών συγχωνεύσεων και ότι, εκ του λόγου αυτού, δεν γίνονται δεκτές κατά κανόνα οι αιτήσεις καταχωρίσεως παρομοίων συγχωνεύσεων.

- 21 Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 47 των προτάσεών του, συγχώνευση όπως η επίδικη στα πλαίσια της κύριας δίκης συνιστά αποτελεσματικό μέσον μετατροπής εταιριών στον βαθμό που επιτρέπει, στο πλαίσιο μίας και μόνο πράξεως, να ασκείται ορισμένη δραστηριότητα υπό νέα μορφή και αδιαλείπτως, μειώνοντας ως εκ τούτου σημαντικά τις πολυπλοκότητες, τις προθεσμίες και το συνδεδεμένο με εναλλακτικές μορφές συνενώσεως εταιριών κόστος, όπως εκείνο που συνεπάγεται, επί παραδείγματι, η λύση εταιρίας με εκκαθάριση των περιουσιακών της στοιχείων και η σύσταση ακολούθως νέας εταιρίας μέσω μεταφοράς των περιουσιακών στοιχείων προς αυτήν.
- 22 Στον βαθμό κατά τον οποίο, κατ' εφαρμογή των εθνικών κανόνων, είναι αδύνατη η προσφυγή σε παρόμοιο μέσο μετατροπής των εταιριών αφ' ης στιγμής η μία εξ αυτών εδρεύει σε κράτος μέλος εκτός της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, το γερμανικό δίκαιο εισάγει διαφορετική μεταχείριση μεταξύ εταιριών ανάλογα με την εγχώρια ή διασυνοριακή φύση της συγχωνεύσεως, ικανή να τις αποτρέπει από την άσκηση της αναγνωριζόμενης με τη Συνθήκη ελευθερίας εγκαταστάσεως.
- 23 Η διαφορετική αυτή μεταχείριση συνιστά περιορισμό κατά την έννοια των άρθρων 43 ΕΚ και 48 ΕΚ, αντίθετο προς το δικαίωμα εγκαταστάσεως, και δεν μπορεί να γίνεται δεκτή παρά μόνον εφόσον επιδιώκει θεμιτό σκοπό, συμβατό με τη Συνθήκη, και δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Επί πλέον, σε παρόμοια περίπτωση, απαιτείται η εφαρμογή της να είναι ικανή να διασφαλίζει την επίτευξη του ούτως επιδιωκόμενου στόχου και να μη βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τούτο (βλ. αποφάσεις της 21ης Νοεμβρίου 2002, C-436/00, X και Y, Συλλογή 2002, σ. I-10829, σκέψη 49, και της 11ης Μαρτίου 2004, C-9/02, De Lasteyrie du Saillant, Συλλογή 2004, σ. I-2409, σκέψη 49).

Επί της τυχόν βασιμότητας του περιορισμού

- 24 Η Γερμανική και η Ολλανδική Κυβέρνηση ισχυρίζονται ότι οι εγχώριες συγχωνεύσεις εξαρτώνται από προϋποθέσεις με ειδικότερο σκοπό την προστασία των συμφερόντων των πιστωτών, των μειοψηφούντων μετόχων και των μισθωτών,

καθώς και τη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων και της εντιμότητας των εμπορικών συναλλαγών. Υπογραμμίζουν συναφώς ότι ειδικά προβλήματα τίθενται όταν πρόκειται για διασυνοριακές συγχωνεύσεις και ότι η επίλυσή τους προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικών κανόνων προς προστασία των ανωτέρω συμφερόντων στο πλαίσιο μιας διασυνοριακής συγχωνεύσεως συνεπαγόμενης την εφαρμογή πλειόνων εθνικών δικαίων επί μίας και μόνης δικαιοπραξίας. Παρόμοιοι κανόνες προϋποθέτουν εναρμόνιση της κανονιστικής ρυθμίσεως σε κοινοτικό επίπεδο.

- 25 Στο πλαίσιο αυτό, η Ολλανδική Κυβέρνηση υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υπέβαλε στον κοινοτικό νομοθέτη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των διασυνοριακών συγχωνεύσεων των κεφαλαιουχικών εταιριών, υπό τη μορφή του εγγράφου COM (2003) 703 τελικό, της 18ης Νοεμβρίου 2003, η πρώτη και η δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οποίας διευκρινίζουν:

«1. Οι ανάγκες συνεργασίας και συνενώσεως των εταιριών διαφορετικών κρατών μελών και οι δυσχέρειες στις οποίες προσκρούει, σε νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο, η πραγματοποίηση διασυνοριακών συγχωνεύσεων εταιριών στους κόλπους της Κοινότητας καθιστούν αναγκαία, προς διασφάλιση της ολοκληρώσεως και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, την πρόβλεψη κοινοτικών διατάξεων με σκοπό τη διευκόλυνση της πραγματοποιήσεως διασυνοριακών συγχωνεύσεων [...]

2. [...] οι προαναφερόμενοι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν σε επαρκή βαθμό από τα κράτη μέλη διότι πρόκειται για τη θέσπιση κανονιστικών διατάξεων με κοινά στοιχεία εφαρμοστέα σε διεθνικό επίπεδο, οπότε μπορούν, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων της προτεινόμενης δράσεως, να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο [...]

- 26 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, καίτοι οι κοινοτικοί κανόνες εναρμονίσεως υπηρετούν ασφαλώς τη διευκόλυνση των διασυνοριακών συγχωνεύσεων, η ύπαρξη

παρομοίων κανόνων εναρμονίσεως δεν μπορεί να αναχθεί σε προαπαιτούμενο για την εφαρμογή της αναγνωριζόμενης από τα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ ελευθερίας εγκαταστάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1992, C-204/90, Bachmann, Συλλογή 1992, σ. I-249, σκέψη 11).

- 27 Επί πλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, αν, λόγω της εκδόσεως της τρίτης οδηγίας 78/855/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1978, βασιζόμενης στο άρθρο 54, παράγραφος 3, περίπτωση ζ', της Συνθήκης και αφορώσας τις συγχωνεύσεις των ανωνύμων εταιριών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 38), υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών εναρμονισμένοι κανόνες αφορώντες τις εγχώριες συγχωνεύσεις, οι διασυνοριακές συγχωνεύσεις θέτουν ειδικά προβλήματα.
- 28 Συναφώς, δεν μπορεί να αποκλείεται επιτακτικοί λόγοι γενικού συμφέροντος, όπως η προστασία των συμφερόντων των πιστωτών, των μειοψηφούντων μετόχων και των μισθωτών (βλ. απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2002, C-208/00, Überseering, Συλλογή 2002, σ. I-9919, σκέψη 92), καθώς και η διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων και της εντιμότητας των εμπορικών συναλλαγών (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-167/01, Inspire Art, Συλλογή 2003, σ. I-10155, σκέψη 132), να δύνανται, υπό ορισμένες περιστάσεις και τηρώντας ορισμένες προϋποθέσεις, να δικαιολογούν μέτρο περιοριστικό της ελευθερίας εγκαταστάσεως.
- 29 Παράλληλα, όμως, πρέπει παρόμοιο περιοριστικό μέτρο να είναι ικανό να διασφαλίσει την πραγματοποίηση των επιδιωκόμενων στόχων και να μη βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τούτο.
- 30 Το γεγονός ότι δεν γίνεται δεκτή κατά κανόνα εντός κράτους μέλους η εγγραφή στο εμπορικό μητρώο συγχωνεύσεως μεταξύ εταιρίας εγκατεστημένης εντός του κράτους αυτού και εταιρίας της οποίας η έδρα ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος έχει ως αποτέλεσμα την παρακώλυση της πραγματοποιήσεως διασυνοριακών συγχωνεύσεων, τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία τα απεριθωσμένα στη σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως συμφέροντα δεν απειλούνται. Εν πάση περιπτώσει, παρόμοιος κανόνας βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπούμενων στην προστασία των εν λόγω συμφερόντων στόχων.

- 31 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν ερώτημα είναι ότι προσκρούει στα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ η εγγραφή στο εθνικό εμπορικό μητρώο της συγχωνεύσεως διά λύσεως άνευ εκκαθαρίσεως μιας εταιρίας και διά μεταβιβάσεως στο σύνολό της της περιουσίας της σε άλλη εταιρία, εγγραφή η οποία δεν γίνεται δεκτή κατά κανόνα οσάκις η μία εκ των δύο εταιριών έχει την έδρα της σε άλλο κράτος μέλος, τη στιγμή κατά την οποία παρόμοια εγγραφή είναι εφικτή εφόσον τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και οι μετέχουσες στη συγχώνευση εταιρίες έχουν αμφότερες την έδρα τους στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 32 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πέραν των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Προσκρούει στα άρθρα 43 ΕΚ και 48 ΕΚ η εγγραφή στο εθνικό εμπορικό μητρώο της συγχωνεύσεως διά λύσεως άνευ εκκαθαρίσεως μιας εταιρίας και διά μεταβιβάσεως στο σύνολό της της περιουσίας της σε άλλη εταιρία, η οποία δεν γίνεται δεκτή κατά κανόνα οσάκις η μία εκ των δύο εταιριών έχει την έδρα της σε άλλο κράτος μέλος, τη στιγμή κατά την οποία παρόμοια εγγραφή είναι εφικτή εφόσον τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και οι μετέχουσες στη συγχώνευση εταιρίες έχουν αμφότερες την έδρα τους στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους.

(υπογραφές)